52758

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **06.11.2026**

İskender

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Ankara'da faaliyet gösteren Kalyon PV fabrikasında, işçilerin örgütlü mücadelesi sonucunda elde ettikleri 6 gün çalışma, 2 gün dinlenme (6+2) düzeninin, Ocak 2027 itibarıyla 6 gün çalışma, 1 gün dinlenme (6+1) düzenine dönüştürülmek istendiği kamuoyuna yansımıştır.

Evrensel gazetesinde yer alan habere göre, fabrikada başlangıçta 12 saate varan çalışma süreleri işçilerin sendikalaşma mücadelesi sonucunda 8 saate indirilmiş, iki günlük dinlenme hakkı elde edilmiştir. Ancak fabrika yönetiminin bu kazanılmış hakkı ortadan kaldırmaya hazırlandığı, aynı süreçte işten çıkarmaların da gündemde olduğu belirtilmektedir.

İşçiler, işten çıkarmalar nedeniyle daha önce üç işçinin yaptığı işin tek işçiye yüklendiğini, ağır çalışma koşulları karşısında dinlenmeye dahi zaman bulamadıklarını ifade etmektedir. Kadın işçiler, iki günlük izinlerini ancak çocuklarının bakımı ve ev işleri için kullanabildiklerini; bazı işçiler ise ücretleri geçinmelerine yetmediğinden izin günlerinde ek işlerde çalışmak zorunda kaldıklarını anlatmaktadır.

Fabrikada örgütlü Enerji-İş Sendikası temsilcilerinin ise 6+2 düzeninin toplu iş sözleşmesinde yer almadığını ileri sürerek değişikliğe karşı sorumluluk üstlenmedikleri iddia edilmektedir. Oysa söz konusu çalışma düzeninin geçmişte sendika yönetimi tarafından işçilere bir kazanım olarak duyurulduğu belirtilmektedir.

Benzer biçimde Çankırı'daki Sumitomo fabrikasında da 6+2 düzeninin 6+1'e dönüştürülmesi girişimi, işçilerin birleşik mücadelesi sonucunda geri püskürtülmüştür. Farklı işyerlerinde gündeme gelen bu uygulamalar, patronların işgücü maliyetlerini düşürmek ve üretimi artırmak amacıyla işçilerin dinlenme sürelerini azaltmaya yöneldiğini göstermektedir.

İşçilerin dinlenme sürelerinin azaltılması, iş yükünün artırılması ve işten çıkarma tehdidi altında çalıştırılması; çalışma hakkı, işçi sağlığı ve güvenliği ile aile yaşamı bakımından ciddi sorunlar yaratmaktadır. İşçilerin kazanılmış haklarının korunması, çalışma koşullarında esaslı

değişikliklere ilişkin yasal güvencelerin uygulanması ve işyerlerinin etkin biçimde denetlenmesi Bakanlığınızın sorumluluğundadır.

Bu çerçevede;

1. Kalyon PV'de 6+2 çalışma düzeninin Ocak 2027 itibarıyla 6+1'e dönüştürüleceği iddiası Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? İşçilerin mevcut dinlenme düzeninin değiştirilmesine ilişkin herhangi bir inceleme veya denetim başlatılmış mıdır?
2. İşçilerin örgütlü mücadelesiyle elde edilen iki günlük dinlenme süresinin tek güne indirilmesi, çalışma koşullarında esaslı değişiklik kapsamında değerlendirilmekte midir? İşçilerin yazılı onayı alınmadan böyle bir değişikliğin uygulanmasına karşı hangi önlemler alınacaktır?
3. Kalyon PV'de son üç yılda kaç işçi işten çıkarılmış, kaç yeni işçi işe alınmıştır? İşten çıkarmalar sonucunda mevcut işçilerin iş yükünün artırıldığı, üç işçinin yaptığı işin bir işçiye yüklendiği iddiaları hakkında işçi sağlığı ve güvenliği yönünden inceleme yapılmış mıdır?
4. Kalyon PV'de son beş yılda çalışma süreleri, fazla mesai, dinlenme hakları, işçi sağlığı ve güvenliği konularında kaç denetim gerçekleştirilmiştir? Bu denetimlerde hangi ihlaller tespit edilmiş, patron hakkında hangi idari yaptırımlar uygulanmıştır?
5. Enerji-İş Sendikası yönetiminin 6+2 çalışma düzeninin toplu iş sözleşmesinde yer almadığı yönündeki açıklamaları dikkate alındığında, bu düzenin hukuki dayanağı nedir? İşyerindeki toplu iş sözleşmesi, iş sözleşmeleri ve yerleşik çalışma koşulları incelenmiş midir?
6. Kalyon PV ve Sumitomo örneklerinde olduğu gibi, son beş yılda kaç işyerinde 6+2 veya benzeri çalışma düzenlerinin işçilerin dinlenme sürelerini azaltacak biçimde değiştirilmesine ilişkin şikâyet alınmıştır? Bu şikâyetler üzerine kaç denetim yapılmış, kaç işyerine yaptırım uygulanmıştır?
7. İşçilerin dinlenme haklarını korumak, çalışma sürelerini kısaltmak ve haftada 5 gün çalışma, 2 gün dinlenme düzenini yaygınlaştırmak amacıyla Bakanlığınızın herhangi bir düzenleme çalışması bulunmakta mıdır?